

Veterinärvårdslag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

Syftet med denna lag är att främja och upprätthålla djurs hälsa och välfärd samt folkhälsan, särskilt genom att säkerställa kvaliteten på veterinärtjänster och genom att trygga jämlika och fungerande offentliga veterinärtjänster till ett skäligt pris i hela landet.

Denna lag innehåller bestämmelser om ordnande och styrning av veterinärtjänster samt om tillsynen över tjänsterna.

Denna lag innehåller också bestämmelser om den tillsyn över livsmedelssäkerhet, djurs hälsa och djurs välfärd som utövas i kommunerna samt det arbete med att bekämpa djursjukdomar som bedrivs i kommunerna. Bestämmelser om detta finns även i livsmedelslagen (297/2021), lagen om djursjukdomar (76/2021), lagen om animaliska biprodukter (517/2015), djurskyddslagen (247/1996), lagen om transport av djur (1429/2006), lagen om medicinsk behandling av djur (387/2014) och lagen om identifiering och registrering av djur (1069/2021).

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *husdjur* tamdjur som människan håller och sköter i nyttosyfte, som sällskap eller som hobby, renar, hägnade däggdjur och fåglar, odlade bin samt vattenbruksdjur, dock inte sådana djur som omfattas av lagen om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål eller undervisningsändamål (497/2013) eller djur som hålls i sådana djurparker som avses i djurskyddslagen,

2) *veterinärtjänster* konstaterande och fastställande av djurs hälsotillstånd och sjukdomar, tillhandahållande av veterinärhjälp och utfärdande av veterinärintyg, omhändertagande av ett djur för att ge veterinärhjälp eller göra undersökningar i samband med den, åtgärder för upprätthållande av djurs hälsa och välfärd, förebyggande hälsovårdsarbete samt avlivning av djur,

3) *privat veterinärtjänsteproducent* en fysisk person, privaträttslig juridisk person eller läroanstalt som tillhandahåller veterinärtjänster, dock inte ett offentligt universitet när det producerar offentliga veterinärtjänster i enlighet med 18 §.

RP 83/2022 rd

JsUB 21/2022 rd

RSv 269/2022 rd

2 kap.

Myndigheter samt styrning och planering av veterinärvården

3 §

Myndigheter

Livsmedelsverket styr och övervakar i egenskap av centralförvaltningsmyndighet verkställigheten och efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Regionförvaltningsverket utövar inom sitt verksamhetsområde tillsyn över verkställigheten och efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

I fråga om klagomål som gäller veterinärtjänster tillämpas vad som i 8 a kap. i förvaltningslagen (434/2003) föreskrivs om förvaltningsklagan.

Varje kommun, nedan *organisatör*, ska inom sitt område sörja för ordnandet av veterinärtjänster och för ordnandet av tillsynen över livsmedelssäkerheten och skötseln av för kommunalveterinären föreskrivna uppgifter i enlighet med bestämmelserna i denna lag. Organisatörens uppgifter sköts av en nämnd eller något annat kollegialt organ. Bestämmelser om samarbete mellan kommuner finns i kommunallagen (410/2015) och lagen om samarbetsområden för miljö- och hälsoskyddet (410/2009). Vad som i denna lag föreskrivs om organisatören gäller också samkommuner och samarbetsområden till den del de sköter uppgifter som avses i denna lag i samarbete.

Bestämmelser om Konkurrens- och konsumentverkets behörighet att övervaka jämlika konkurrensvillkor mellan privat och offentlig näringsverksamhet finns i konkurrenslagen (948/2011).

4 §

Riksomfattande plan för veterinärtjänster

Livsmedelsverket ska upprätta en riksomfattande plan för de veterinärtjänster som omfattas av det organiseringsansvar som avses i 8 §. Planen ska innehålla de allmänna målen för tillgången till och kvaliteten på veterinärtjänster samt för tillsynen över tjänsterna.

Närmare bestämmelser om upprättandet av den riksomfattande planen och om dess innehåll utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Regional plan för veterinärtjänster

Regionförvaltningsverket ska upprätta en regional plan för tillsynen inom dess område över de veterinärtjänster som omfattas av det organiseringsansvar som avses i 8 §.

Den riksomfattande planen ska beaktas i den regionala planeringen.

6 §

Organisatörens plan

Organisatören ska upprätta en plan för de veterinärtjänster som den ordnar. Planen ska innehålla uppgifter om det sätt på vilket de i 9 § avsedda veterinärtjänsterna produceras, om tillgången till tjänsterna samt om tjänsternas kvalitet och dimensionering.

Organisatören ska dessutom upprätta en plan för hur den tillsyn över djurs hälsa och välfärd som avses i denna lag ordnas på dess område. Planen ska innehålla uppgifter om sådana inspektioner, provtagningar och andra åtgärder som ingår i tillsynen. Bestämmelser om skyldigheten att upprätta en livsmedelstillsynsplan finns i livsmedelslagen.

De riksomfattande och regionala planer som avses i denna lag och i de lagar som nämns i 1 § 3 mom. ska beaktas i organisatörens plan. Regionförvaltningsverket styr upprättandet av organisatörens plan och övervakar genomförandet av planen samt utvärderar utfallet av den.

7 §

Tjänster som kommunalveterinär

För skötseln av uppgifter enligt denna lag ska organisatören ha ett behövligt antal tjänster som kommunalveterinär.

I en tjänst som kommunalveterinär som tillhandahåller veterinärtjänster ska det ingå behövligt och åtminstone tillfälligt deltagande i uppgifter i anslutning till landets beredskap för bekämpning av djursjukdomar samt akut djurskyddstillsyn.

Bestämmelser om behörighetsvillkoren för tjänster som kommunalveterinär finns i 43 § i lagen om utövning av veterinäryrket (29/2000).

3 kap.

Offentliga veterinärtjänster

8 §

Organiseringsansvar för veterinärtjänster

Organisatören svarar inom sitt område för ordnandet av veterinärtjänster som är nödvändiga med tanke på det allmänna intresset (*organiseringsansvar*). Organiseringsansvaret omfattar veterinärtjänster för de husdjur vars ägare eller innehavare har sin bostads- eller hemort inom organisatörens område, samt veterinärtjänster som tillhandahålls på djurhållningsplatsen för husdjur som hålls inom organisatörens område.

9 §

Veterinärtjänster som omfattas av organiseringsansvaret

Organiseringsansvaret omfattar följande veterinärtjänster:

- 1) allmän undersökning och bedömning av hälsotillståndet i syfte att fastställa djurs hälsa,
- 2) identitetsmärkning av katter och hundar,
- 3) djurhälsobesök enligt artikel 25 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa ("djurhälsolag") samt hälsovårdsbesök vid djurhållningsplatser där djur hålls för livsmedelsproduktion och hälsovårdsplanerna för dessa djurhållningsplatser,
- 4) vaccinering,
- 5) åtgärder för att fördriva och förebygga parasiter,
- 6) nödvändiga grundläggande åtgärder som gäller mun- och tandvård eller, om det är ändamålsenligt med beaktande av åtgärdens omfattning eller svårighetsgrad, remiss till fortsatt vård,
- 7) avhorning och borttagande av hornanlag hos nötkreatur och getter,

8) kontroller och undersökningar i anknytning till reproduktion samt behandling av reproduktionsproblem när det gäller nötkreatur, svin, får, getter och renar som hålls för livsmedelsproduktion,

9) kastrering av nötkreatur, svin, får, getter, renar, hundar och katter samt sterilisering av katter,

10) klinisk undersökning av ett sjukt djur och bedömning av vårdbehovet, tagning av sedvanliga prov och snabbtestning av dem eller sändande av dem för laboratorieundersökningar i syfte att utreda orsaken till djurets sjukdom samt vid behov remittering av djuret till fortsatta undersökningar,

11) sådan vård av ett sjukt djur som hålls för livsmedels- eller pälsproduktion som det är möjligt att ge på djurhållningsplatsen och i vilken det också ingår operation av löpmagen på nötkreatur,

12) grundläggande vård av första hjälpen-karaktär som behövs för något annat än ett i 11 punkten avsett djur, i vilken det ingår konservativ behandling av störningar i matsmältningsskanalen och urinvägarna, behandling av inflammations- och smärttillstånd, behandling av chocktillstånd, behandling av metaboliska störningar, suturering av sår, annan motsvarande vård som högst omfattar ringa kirurgiska åtgärder, immobilisering av frakturer hos de vanligaste små husdjuren samt sådan fortsatt behandling eller läkemedelsbehandling som är nödvändig i anslutning till vården och vid behov remittering av djuret till fortsatt behandling,

13) förlossningshjälp i vilken ingår kejsarsnitt på nötkreatur, får, getter och katter,

14) avlivning av djur.

10 §

Tillgång till veterinärtjänster

Organisatören ska se till att sådana veterinärtjänster som omfattas av organiseringsansvaret är tillgängliga vardagar åtminstone under tjänstetid.

Sådan omedelbar bedömning och vård som krävs när ett djur plötsligt och allvarligt insjuknar eller skadas eller om en sjukdom förvärras, och som inte kan skjutas upp utan att sjukdomen förvärras eller djuret utsätts för avsevärt lindande, samt avlivning av ett djur på djurskyddsgrunder (*akut veterinärhjälp*) ska ordnas för de djur som behöver den även utanför tjänstetid.

Med avvikelse från bestämmelserna i 8 § ska akut veterinärhjälp ges alla husdjur som finns inom en organisatörs område, om det inte med hänsyn till omständigheterna kan anses vara skäligt att ett djur förs till området för den organisatör som har organiseringsansvaret, för att få veterinärhjälp där.

De veterinärtjänster som omfattas av organiseringsansvaret ska med tanke på dem som använder tjänsterna vara tillgängliga inom skälig tid och på skäligt avstånd med beaktande av de geografiska förhållandena.

Veterinärtjänsterna ska ordnas så att veterinären vid behov besöker djurhållningsplatsen, när tjänster produceras för husdjur som hålls för livsmedels- eller pälsproduktion, hästdjur och sådana andra stora husdjur som inte utan avsevärd ansträngning kan transporteras till veterinärens mottagning.

Vid dimensioneringen av veterinärtjänsterna ska de tjänster som privata veterinärtjänsteproducenter tillhandahåller inom organisatörens område beaktas.

11 §

Skyldighet att samarbeta vid ordnandet av jour

Jourtjänst för akut veterinärhjälp som behövs utanför tjänstetid ska ordnas som samarbete mellan organisatörerna, inom ett jourområde som motsvarar en eller flera ekonomiska regioner eller ett eller flera landskap.

För varje jourområde ska det ordnas en centraliserad kontaktservice.

12 §

Sätt att ordna veterinärtjänster

Organisatören kan producera de veterinärtjänster som avses i 9 § själv eller ingå avtal om produktion av tjänsterna i fråga med en privat veterinärtjänsteproducent. Organisatören ska se till att ingåendet av avtal inte äventyrar en ändamålsenlig skötsel av de uppgifter som föreskrivs för organisatören i denna lag medan avtalet är i kraft eller när det upphör att gälla.

En privat veterinärtjänsteproducent svarar för att dess tjänster produceras på ett lagenligt och avtalsenligt sätt. Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas när tjänsterna produceras på basis av ett avtal.

Organisatören ska styra och utöva tillsyn över en privat tjänsteproducent som producerar tjänster enligt ett avtal.

I fråga om avtalsförfarandet tillämpas bestämmelserna om förfarandet för upphandling av tjänster i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) och bestämmelserna om åläggande av skyldighet att tillhandahålla tjänster i 131 § i kommunallagen.

13 §

Verksamhetsförutsättningar och skyldighet att anmäla verksamhetsställen samt ansvar för bevarandet av journalhandlingar

Organisatören ska se till att den för de veterinärtjänster som den själv producerar har ändamålsenliga lokaler och redskap, med beaktande av den plan som avses i 6 § och de arter av och det antal husdjur som hålls inom organisatörens område.

Veterinärtjänsterna ska vara veterinärmedicinskt korrekta och till innehåll och kvalitet sådana som lagstiftningen kräver.

Organisatören ska till regionförvaltningsverket anmäla kontaktinformation för de verksamhetsställen där den producerar veterinärtjänster själv.

Organisatören svarar i stället för enskilda utövare av veterinäryrket för bevarandet av sådana journalhandlingar enligt 15 § i lagen om utövning av veterinäryrket som uppkommer i organisatörens verksamhet. Avvikelse från detta krav kan dock göras, om det är motiverat av orsaker som har samband med tillfällig skötsel av en tjänst som kommunalveterinär och det inte är fråga om en i 15 § 2 mom. i denna lag avsedd situation. I fråga om bevarande av journalhandlingar tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i 15 § i lagen om utövning av veterinäryrket och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den paragrafen. I fråga om den som deltar i skötseln av uppgiften tillämpas den tystnadsplikt som anges i 16 § i den lagen.

14 §

Arvoden och ersättningar som kommunalveterinären tar ut

För de veterinärtjänster som kommunalveterinären tillhandahåller ska veterinären ta ut i tjänstekollektivavtalet fastställt arvode, som omfattar besöks- eller mottagningsarvode och separata arvoden för de åtgärder som utförts, samt ersättning för sina resekostnader. Kommunalveterinären får också ta ut ersättning för användning av utrustning i sin ägo samt ersättning för kostnader för förbrukade läkemedel och förnödenheter.

De ovannämnda arvoden och ersättningarna tas ut av husdjurets ägare eller innehavare. När det gäller de besöksarvoden och ersättningar för resekostnader som tas ut för sådana veterinärtjänster enligt 9 § som tillhandahålls på djurhållningsplatsen tas det av ägaren eller innehavaren emellertid ut högst det belopp som fastställts av organisatören som skäligt med beaktande av längden av de besöksresor som görs i området och prisskillnaderna för tjänster på grund av dessa samt en jämlik behandling av kunderna. Resten tas ut av organisatören.

Arvode får även tas ut i de fall där någon utan godtagbart skäl har uteblivit från mottagningen vid på förhand bokad tid.

15 §

Avgifter som organisatören tar ut för veterinärtjänster som omfattas av organiseringsansvaret

Utöver vad som i 14 § föreskrivs om de arvoden och ersättningar som kommunalveterinären tar ut ska organisatören, för de veterinärtjänster enligt 9 § som den själv producerar, ta ut avgift av ett husdjurs ägare eller innehavare när husdjuret vårdas vid en veterinärmottagning. Avgiften ska vara skälig för dem som använder tjänsterna och får inte överstiga kostnaderna för produktionen av tjänsterna. Organisatören får också ta ut en avgift för att täcka de kostnader som en centraliserad kontaktservice enligt 11 § 2 mom. förorsakar den.

Om Kommun- och välfärdsområdesarbetsgivarna KT och de riksomfattande arbetstagarföreningarna i tjänstekollektivavtalet har avtalat att kommunalveterinären inte ska ta ut arvoden av ett husdjurs ägare eller innehavare, tillämpas inte bestämmelserna i 14 § och 1 mom. i fråga om kundavgifter. Då ska organisatören för veterinärtjänster enligt 9 § som den själv har producerat av husdjurets ägare eller innehavare ta ut en kundavgift, som kan omfatta en besöks- eller mottagningsavgift, separata avgifter för åtgärder som utförts, avgift för en centraliserad kontaktservice och ersättning för resekostnader och förbrukade läkemedel och förnödenheter. Avgiften ska vara skälig för dem som använder tjänsterna och får inte överstiga kostnaderna för produktionen av tjänsterna. Besöksavgifter och ersättningar för resekostnader för veterinärtjänster som tillhandahålls på djurhållningsplatsen ska fastställas på ett sätt som avlägsnar oskäliga skillnader i avgifternas storlek på grund av avstånd.

Avgift får även tas ut i de fall där någon utan godtagbart skäl har uteblivit från mottagningen vid på förhand bokad tid.

Genom förordning av statsrådet får det utfärdas närmare bestämmelser om det krav på avgifternas skälighet som föreskrivs i 1 och 2 mom. genom att det fastställs maximibelopp för de avgifter som tas ut för de veterinärtjänster som anses vara viktigast för trygghet av djurs hälsa och välfärd och av folkhälsan. Genom förordning av statsrådet får det dessutom utfärdas bestämmelser om justering av avgifter i enlighet med förändringar i indexet.

Om det med stöd av 4 mom. utfärdas bestämmelser om avgifter och justering av avgifter, publicerar jord- och skogsbruksministeriet avgifternas indexjusterade belopp i Finlands författningssamling inom november månad året före det år vid vars ingång justeringen genomförs.

16 §

Kundpriser för tjänster som tillhandahålls av privata veterinärtjänsteproducenter och som omfattas av organiseringsansvaret

En privat veterinärtjänsteproducent med vilken organisatören har ingått ett avtal enligt 12 § om produktion av veterinärtjänster enligt 9 § får av husdjurens ägare eller innehavare för tjänsterna i fråga ta ut de avgifter som framgår av avtalshandlingarna, samt ersättning för eventuella resekostnader i enlighet med avtalet. Tjänsteproducenten får också ta ut ersättning för kostnader för förbrukade läkemedel och förnödenheter.

När organisatören ingår avtalet ska den se till att de avgifter som tas ut av kunderna är skäliga för dem som använder tjänsterna och att besöksavgifter och ersättningar för resekostnader för tjänster som tillhandahålls på djurhållningsplatsen fastställs på ett sätt som avlägsnar oskäliga skillnader i avgifternas storlek på grund av avstånd. Dessutom ska organisatören se till att avgifternas maximibelopp enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av 15 § 4 mom. beaktas i avgifterna.

17 §

Ordnanande av andra veterinärtjänster än sådana som omfattas av organiseringsansvaret

Om organisatören ordnar andra veterinärtjänster än sådana som avses i 9 §, får kommunalveterinären ta ut arvode och ersättning för sina tjänster i enlighet med 14 § 1 och 3 mom., om det inte är fråga om en sådan situation som avses i 15 § 2 mom. Organisatören ska som avgift ta ut den andel av tjänstens kundpris som överskrider arvodet och ersättningen. I kommunallagen finns det bestämmelser om skyldigheten att i ett konkurrensläge tillämpa en marknadsmässig prissättning av tjänster som tillhandahålls på marknaden. I konkurrenslagen finns det bestämmelser om skyldigheten att ha separat redovisning för sådan verksamhet.

För de veterinärtjänster som ordnas ska det finnas sådana lokaler och redskap som med beaktande av verksamhetens art och omfattning är ändamålsenliga samt den personal som verksamheten förutsätter. I fråga om dessa veterinärtjänster tillämpas dessutom vad som föreskrivs i 13 § 2—4 mom.

I kommunallagen finns det dessutom bestämmelser om organisatörens skyldighet att i ett konkurrensläge överföra sådan verksamhet som bedrivs på marknaden till ett aktiebolag, ett andelslag, en förening eller en stiftelse, om denna verksamhet inte ska anses vara obetydlig och ingen annan grund för undantag från bolagiseringsskyldigheten heller är tillämplig.

18 §

Offentliga veterinärtjänster som produceras av Universitetets djursjukhus

Helsingfors universitet (nedan *universitetet*), som driver Universitetets djursjukhus, producerar i 9 § avsedda veterinärtjänster såsom offentliga veterinärtjänster i den omfattning som krävs för ett ändamålsenligt ordnande av veterinärutbildning och veterinärmedicinsk forskning. Tjänsterna produceras inom det verksamhetsområde där djursjukhuset tillhandahåller offentliga tjänster och vilket kan omfatta områden som hör till landskapen Nyland och Päijänne-Tavastland. Med avvikelse från vad som föreskrivs i 10 § och 13 § 2 mom. är det universitetet som svarar för tillgången till och kvaliteten på de tjänster det producerar.

De organisatörer som finns inom det område som avses i 1 mom. är skyldiga att betala universitetet ersättning enligt fakturering för de veterinärtjänster som universitetet producerar och som organisatörerna i fråga annars skulle ha varit tvungna att ordna på basis av sitt organise-

ringsansvar. Ersättningen grundar sig på kalkylerade kostnader, som inte får överstiga de kostnader som produktionen av tjänsten medför för universitet minskade med de avgifter och ersättningar som tas ut av kunderna, och inte de uppskattade kostnader som en organisatör skulle orsakas om den producerade motsvarande tjänster som egen verksamhet.

För de tjänster som avses i 2 mom. ska universitetet av kunden ta ut avgift samt ersättning för eventuella resekostnader och kostnader för förbrukade läkemedel och förnödenheter. Avgifterna ska motsvara vad som enligt 14 och 15 § kan tas ut i form av arvoden och avgifter för sådana tjänster som organisatörerna producerar samt vara skäligen för dem som använder tjänsterna. I avgifterna ska hänsyn tas till avgifternas maximibelopp enligt de bestämmelser som utfärdats med stöd av 15 § 4 mom.

I fråga om universitetets skyldigheter när det producerar sådana veterinärtjänster som ersätts av organisatören tillämpas vad som i 8—11 och 13 § föreskrivs om organisatörens skyldigheter.

Närmare bestämmelser om de på kommunindelningen baserade gränserna för djursjukhusets verksamhetsområde utfärdas genom förordning av statsrådet.

19 §

Rätt att få uppgifter, ingående av avtal och tvistlösning när det gäller offentliga tjänster som produceras av Universitetets djursjukhus

För att kunna kontrollera riktigheten av den ersättning som faktureras har organisatören rätt att trots sekretessbestämmelserna på begäran få uppgifter av universitetet om de veterinärtjänster som universitetet producerat och för vilka organisatören är skyldig att betala ersättning enligt 18 § 2 mom. Rätten att få uppgifter gäller tjänsternas innehåll och kvantitet, de djur för vilka tjänsterna har producerats, djurägarnas namn och kontaktinformation och de kundavgifter som tagits ut.

Om en organisatör och universitetet är oeniga om huruvida den andra har rätt att få eller är skyldig att betala i 18 § 2 mom. avsedd ersättning, handläggs en tvist om saken som ett förvaltningsvistemål i förvaltningsdomstolen. Bestämmelser om handläggningen av ärendet finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Trots vad som i 18 § 2 mom. föreskrivs om faktureringen av ersättning får en organisatör och universitetet sinsemellan ingå avtal om ersättningen under förutsättning att de grunder enligt 18 § 2 mom. som begränsar ersättningens storlek beaktas i avtalet.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet får det utfärdas närmare bestämmelser om i 1 mom. avsett lämnande av uppgifter.

4 kap.

Ordnande av tillsynsuppgifter

20 §

Ordnande av tillsynsuppgifter

Bestämmelser om organisatörens skyldighet att sörja för tillsynen över efterlevnaden av livsmedelslagen och de bestämmelser som genomförs med stöd av den finns i den nämnda lagen.

Organisatören ska, i enlighet med regionala och riksomfattande tillsynsplaner, sörja för ordnandet av förutsättningarna för skötseln av de tillsynsuppgifter som kommunalveterinären har enligt bestämmelserna i de andra lagar som nämns i 1 § 3 mom. än livsmedelslagen eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av de lagarna.

21 §

Lokaler och redskap som skötseln av tillsynsuppgifterna kräver

Organisatören ska sörja för ordnandet av sådana lokaler och redskap som fortlöpande behövs för skötseln av de tillsynsuppgifter som avses i 20 § 2 mom. och för att det finns sådan kompetens som behövs för användningen av redskapen.

22 §

Ersättning för tillsynsuppgifter

För utförandet av tillsynsuppgifterna enligt 20 § 2 mom. betalas organisatören ersättning av statens medel. Organisatörens direkta kostnader utgör grunden för ersättningen. Ersättningen får inte överskrida beloppet av de faktiska kostnader som uppgifterna har medfört för organisatören. Regionförvaltningsverket betalar ersättningen mot fakturering.

Närmare bestämmelser om grunderna för den ersättning som betalas till organisatören och om det förfarande som ska iakttas vid betalningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 kap.

Privat veterinärvård

23 §

Anmälningsskyldighet

En privat veterinärtjänsteproducent ska göra en skriftlig anmälan om sin verksamhet till det regionförvaltningsverk inom vars verksamhetsområde tjänsteproducenten har sitt fasta verksamhetsställe. Om en privat veterinärtjänsteproducent inte har något fast verksamhetsställe, ska anmälan göras till det regionförvaltningsverk inom vars verksamhetsområde veterinärtjänsterna huvudsakligen avses bli tillhandahållna.

Anmälan ska göras innan verksamheten inleds, ändras väsentligt eller läggs ner. Anmälan ska innehålla den privata veterinärtjänsteproducentens kontaktinformation samt uppgifter om tjänster, personal och tjänsteproducentens fasta verksamhetsställe.

Bestämmelser om anmälningsskyldigheten för en person som temporärt tillhandahåller veterinärtjänster utan legitimation som veterinär finns i 8 § i lagen om utövning av veterinäryrket.

Närmare bestämmelser om innehållet i anmälan och hur den ska göras utfärdas genom förordning av statsrådet.

24 §

Ansvarig veterinär

En privat veterinärtjänsteproducent som är en fysisk person ska vara en sådan veterinär som avses i lagen om utövning av veterinäryrket.

En privat veterinärtjänsteproducent som är en juridisk person ska i sin tjänst ha en i lagen om utövning av veterinäryrket avsedd veterinär som svarar för att veterinärtjänsterna ordnas i enlighet med kraven i denna lag. Uppgifter om den veterinär som svarar för ordnandet av veterinärtjänsterna ska ingå i den anmälan som avses i 23 §.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas inte på sådana undersökningsanstalter som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) när de gör undersökningar som hör till veterinärtjänsterna.

25 §

Verksamhetsförutsättningar och ansvar för bevarandet av journalhandlingar

En privat veterinärtjänsteproducent ska ha sådana lokaler och redskap som behövs för de veterinärtjänster som den tillhandahåller och som är ändamålsenliga med tanke på verksamhetens art och omfattning samt den personal som verksamheten förutsätter.

Veterinärtjänsterna ska vara veterinärmedicinskt korrekta och till innehåll och kvalitet överensstämma med kraven i lagstiftningen.

Den privata veterinärtjänsteproducenten ansvarar i stället för enskilda utövare av veterinäryrket för bevarandet av sådana journalhandlingar enligt 15 § i lagen om utövning av veterinäryrket som uppkommer i dess verksamhet. På uppgiften tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i den paragrafen och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den. I fråga om den som deltar i skötseln av uppgiften tillämpas den tystnadsplikt som föreskrivs i 16 § i den lagen.

6 kap.

Tillsynen över veterinärtjänster

26 §

Inspektionsrätt

Livsmedelsverket och regionförvaltningsverket har rätt att få tillträde till platser där veterinärtjänster tillhandahålls samt att inspektera en organisatörs, universitetets och en privat veterinärtjänsteproducents lokaler, redskap, bokföring, journalhandlingar och andra handlingar som gäller produktionen av veterinärtjänster, om detta behövs för genomförandet av tillsynen enligt denna lag. Livsmedelsverket får bestämma att regionförvaltningsverket ska utföra inspektionen.

I utrymmen som används för boende av permanent natur får inspektioner utföras endast om det är nödvändigt för att avvärja ett allvarligt hot mot människors eller djurs hälsa eller om det finns anledning att misstänka att en privat veterinärtjänsteproducent i sin verksamhet har gjort sig skyldig till ett brott som kan leda till fängelsestraff eller ett brott som kan leda till bötesstraff och medföra fara för människors eller djurs hälsa, och om en inspektion är nödvändig för att utreda ett brott.

Myndigheten får anlita sakkunniga vid inspektionen. De sakkunniga ska vara erkänt skickliga och erfarna personer som företräder vetenskaplig, praktisk veterinärmedicinsk eller annan sakkunskap av betydelse för inspektionen. På de sakkunniga tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974). De sakkunniga har rätt att trots sekretessbestämmelserna få tillgång till de uppgifter som behövs för inspektionen av mottagningsverksamheten. De sakkunniga är skyldiga att hemlighålla sekretessbelagda uppgifter som de får tillgång till. De sakkunniga har inte rätt att få tillträde till utrymmen som används för boende av permanent natur.

27 §

Åtgärder vid överträdelser eller försummelser

Om det vid en inspektion eller annars konstateras att de krav som denna lag ställer på en organisatörs, universitetets eller en privat veterinärtjänsteproducents verksamhet inte iakttas i verksamheten, kan Livsmedelsverket ålägga organisatören, universitetet eller den privata veterinärtjänsteproducenten att fullgöra sin skyldighet inom en tid som är tillräcklig med beaktande av sakens natur.

28 §

Avbrytande av verksamheten och förbud mot att använda utrustning

Om de krav som föreskrivs i 13 §, 17 § 2 mom., 18 § 4 mom. eller 23—25 § på ett väsentligt och allvarligt sätt åsidosätts vid produktion av veterinärtjänster, kan Livsmedelsverket genom ett beslut bestämma att verksamheten ska avbrytas eller att en verksamhetsenhet, en del av en sådan eller utrustning eller något annat redskap inte får användas tills bristerna eller missförhållandena har blivit avhjälpna. En förutsättning för ett sådant beslut är dessutom att bristerna eller missförhållandena trots ett föreläggande eller en uppmaning inte har avhjälpits inom utsatt tid.

Vad som föreskrivs i 1 mom. får dock tillämpas i fråga om bristande efterlevnad av sådan annan lagstiftning som gäller innehållet i eller kvaliteten på veterinärtjänster endast när det gäller överträdelse av bestämmelserna i lagen om medicinsk behandling av djur eller av de EU-bestämmelser som genomförs genom den lagen, eller sådant brott mot författningar som gäller djurs hälsa eller välfärd som kan medföra allvarlig risk för djurs hälsa eller välfärd eller för folkhälsan.

29 §

Vite, hot om tvångsutförande och hot om avbrytande

Livsmedelsverket kan förena ett föreläggande enligt 27 § med vite, med hot om att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad eller med hot om avbrytande av verksamheten.

30 §

Register

Ett register förs över privata veterinärtjänsteproducenter samt över organisatörernas och universitetets i 3 kap. avsedda verksamhet. I registret införs de uppgifter som anmäls med stöd av 13 § 3 mom., 18 § 4 mom. samt 23 och 24 §, uppgifter om inspektioner samt uppgifter om förelägganden som meddelats med stöd av bestämmelserna i detta kapitel och om återkallande av dem.

På registret tillämpas lagen om livsmedelsförvaltningens informationsresurs (560/2021).

Med avvikelse från vad som i 12 § i den i 2 mom. nämnda lagen föreskrivs om avförande av information ur livsmedelsförvaltningens informationsresurs avförs uppgifter om privata veterinärtjänsteproducenter ur registret tre år efter det att tjänsteproducenten har upphört med sin verksamhet. Uppgifter om sådana förelägganden som avses i 27 och 28 § i denna lag avförs dock senast tio år efter det att föreläggandet meddelades.

Livsmedelsverket ger varje fast verksamhetsställe som har anmälts av en privat veterinärtjänsteproducent, en organisatör eller universitetet ett identifikationsnummer. Om en privat veterinärtjänsteproducent inte har ett fast verksamhetsställe ges identifikationsnumret till tjänsteproducenten.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

31 §

Handräckning

Bestämmelser om polisens skyldighet att ge handräckning vid inspektioner enligt 26 § finns i 9 kap. 1 § i polislagen (872/2011).

32 §

Myndigheternas rätt att få uppgifter samt utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

Livsmedelsverket och regionförvaltningsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att av varandra, ur de register som avses i 30 § och av organisatörer, universitetet och privata veterinärtjänsteproducenter få för tillsynen över veterinärtjänsterna nödvändiga uppgifter i anslutning till tjänsteproduktionen och patientuppgifter.

En organisatör har rätt att av kommunalveterinären få uppgifter om de arvoden och ersättningar enligt 14 och 17 § som tagits ut av ägarna till och innehavarna av djur.

I fråga om rätten att trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter till vissa myndigheter och internationella organ tillämpas vad som föreskrivs i 8 § i lagen om livsmedelsförvaltningens informationsresurs.

33 §

Skyldighet att medge insyn i fråga om veterinärtjänster som stöds med offentliga medel

På en producent av sådana veterinärtjänster som omfattas av organiseringsansvaret och som stöds med offentliga medel tillämpas vad som i lagen om skyldighet att medge insyn i och lämna uppgifter om vissa företags ekonomiska verksamhet (19/2003) föreskrivs om vissa företags skyldighet att ha separat redovisning eller att upprätta en särredovisningskalkyl för tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, skyldighet att medge insyn i den separata redovisningen, bevarande och insamlande av uppgifter och om ministeriers och andra myndigheters rätt att få och att lämna ut uppgifter.

Organisatören ska samla in och utöver sina egna inkomster ange uppgifter om arvoden som kommunalveterinärerna har tagit ut för veterinärtjänster som omfattas av organiseringsansvaret, minskade med utgifterna för förvärvandet av arvoden. De bestämmelser om rätt att få och att lämna ut uppgifter som finns i den lag som nämns i 1 mom. tillämpas också på de nämnda uppgifterna.

34 §

Statsandel

I fråga om verksamhet som en organisatör ordnar med stöd av denna lag och den ersättning som kommunen betalar universitetet med stöd av 18 § 2 mom. tillämpas lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021).

35 §

Avgifter för statliga myndigheters prestationer

Bestämmelser om de avgifter som tas ut för statliga myndigheters prestationer enligt denna lag finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

36 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i statliga myndigheters beslut finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Beslut som Livsmedelsverket har fattat med stöd av 28 eller 29 § ska iaktas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.

37 §

Ikraftträdande

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Genom denna lag upphävs veterinärvårdslagen (765/2009).

Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till den lag som upphävs, ska denna lag tillämpas i stället för den.

38 §

Övergångsbestämmelser

Privata veterinärtjänsteproducenter som registrerats före ikraftträdandet av denna lag får utan separat anmälan fortsätta med sin verksamhet i enlighet med de anmälningar som de har gjort.

Organisatörer ska inom ett år från ikraftträdandet av denna lag göra en i 13 § 3 mom. avsedd anmälan.

En organisatör som vid ikraftträdandet av denna lag inte tar ut avgifter av ägarna eller innehavarna till de djur som vårdas vid mottagningen ska börja ta ut avgifter enligt 15 § 1 mom. inom två år från ikraftträdandet av denna lag.

De veterinärtjänster enligt 9 § som Helsingfors universitet utifrån ett avtal mellan en organisatör och universitetet har producerat i minst tre år under de fem år som föregår ikraftträdandet

av denna lag bestämmer vid ikraftträdandet omfattningen av Helsingfors universitets produktion av offentliga tjänster i den ifrågavarande delen av verksamhetsområdet. Organisatörerna och universitetet kan emellertid sinsemellan komma överens om ändringar i tjänsteproduktionens omfattning.

Helsingfors den 3 mars 2023

Republikens President

Sauli Niinistö

Jord- och skogsbruksminister Antti Kurvinen